

פרויקט התיעד הגדול של יהודה ושומרון

8

מסע באתיופיה חלק ב'

6

שמוליק דדורי

4

מדרור המייסדים

הרב ארי זיבוטסקי

פרופסור חבר בתוכנית למדעי המוח באוניברסיטת בר אילן

על המועד - שלח לך

על מצוות ציצית

בפרשת שלח אנו נפגשים לראשונה במצוות התורה להטיל תכלת בציצית (במדבר ט"ו, ל"ח): "וְדָבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל פְּנֵפֵי בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם, וְנָתַנּוּ עַל צִיצִית הַכֶּנֶף פֶּתִיל תְּכֵלֶת". התורה לא רק מצווה, אלא אף נותנת טעם למצווה ו/או תוצאה מהמצווה, כמו שנאמר בפסוק הבא: "וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית, וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וְזָכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה' וְעָשִׂיתֶם אֹתָם, וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶּם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אֲתֶם זִנִּים אַחֲרֵיהֶם". המטרה היא להזכיר לאדם כיצד הדבר אמור לפעול? כיצד ראיית

הציצית, ובמיוחד התכלת עוזרת לנו לזכור? כיצד חפץ פיזי מעורר בנו זיכרון מסוים? אפשר להציע לכך שלוש אפשרויות: המנגנון הפשוט ביותר הוא הראייה, שנועדה להזכיר לאדם שיש דבר מה שהוא אמור לזכור, ללא הקשר מסוים. כמו מי שקושר חוט סביב אצבעו כדי להזכיר לו לקנות חלב בדרכו מהעבודה. לחוט אין משמעות, מעבר לכך שהוא צריך לעורר את הרעיון של הזיכרון. אפשרות שנייה, היא שיש משהו ספציפי בחפץ המזכיר משהו מסוים. לדוגמה, להשאיר קרטון של חלב ריק על השולחן כדי לזכור לקנות חודש. דוגמה לכך ישנה במדרש שמציע כי הרמז תלוי בקשר

בניגוד לעשרת המרגלים שהוציאו את דיבת הארץ רעה, כלב בן יפונה ויהושע בן-נון הביאו את האמת לעומקה. "כי רוח אחרת הייתה עמו". בצירוף המילים "רוח אחרת" ישנו אות וסימן לאלה המאמינים גם בחיוניותה של ארץ ישראל וגם ביכולתו של עם ישראל למלא בה כעת לחשוב אחרת מהחשיבה המדינית הישנה, ולהציע את הרוח האחרת שתוביל את ההמשך. השבוע בישעמדה - נעם ארנון כותב על החשיבה המדינית החדשה שצריכה להוביל אותנו בעקבות זה.

המשך בעמוד הבא >

יציאה	כניסה	יציאה	כניסה
20:23	19:18	20:26	19:03
20:27	19:22	20:29	19:24
20:26	19:14	20:30	19:17

זמני השבת

ישעמדה

< המשך בעמוד 3

מדריך למטייל במעיינות יהודה ושומרון ובקעת הירדן

לאוהבי הארץ

ספר חובה שאסור לפספס

מחיר מבצע לרגל ההשקה 20 ש"ח בלבד

רכישה: 02-6211999 | www.yeshaclick.co.il

10.1.17

הארץ

"מה יכול להיות נעים וכיפי יותר מטיולים לאתרי מעיינות המייצגים את כל מרכיבי התרבות הנופית והחקלאית של הגדה המערבית?..."

הפוליטי והמדיני, כאשר יגיע זמנו, יותווה על ידי עם ישראל באמצעות הכלים הפוליטיים, המדיניים והביטחוניים שיגשימו את הייעוד הלאומי וההיסטורי.

האות ת' ב"רוח האחר"ת" תציב את השלב השלישי במשוואה - "תושבות". זו התוצאה הטבעית של שני העקרונות הקודמים, האחריות והריבונות. אנו מודעים לעובדה כי בשטחי ארץ ישראל ישנם תושבים, אשר האחריות עליהם - כמו כל שאר תחומי האחריות על הארץ - היא עלינו. אין המדובר כאן בגורמי טרור - מחבלים, תומכים, סיועיהם ומעודדיהם - לגורמים אלו אין מקום במערכת העתידה. אך השאלה העקרונית היא הימצאות מספר גדול של אנשים (לא יהודים) בשטחי ארצנו (אלו שיעדיפו להישאר בשלטון ישראלי תוך עמידה בעקרונות של השלמה ונאמנות). האם אנו רוצים או מוכנים שהם יחיו בשלטון זר או בריבונות זרה? ההגדרה הנכונה ביותר לאנשים אלו לעת הזאת היא "תושבות", המעניקה לנושאים זכויות אדם, בריאות, חינוך, תעסוקה וכו'. לעניות דעתי, זו ההגדרה המוסרית והמעשית לתושבים הלא-יהודים והלא-אזרחים הנמצאים בארצנו, (והיא דומה להגדרה ההלכתית של "גר תושב"). ההגדרה הזאת תעניק לבני אדם (הראויים לכך) זכויות אדם ותנאים אנושיים בארץ ישראל הנתונה לאחריותנו ולריבונותנו. היא משלימה את הצלע השלישית ביעדי "הרוח האחרת", בדרך להגשמה של היעד ההיסטורי והביטחוני ובהתייחסותנו הערכית והמעשית לארץ ישראל. בסופו של דבר, ניתוח המציאות מראה שהדרך המוצגת בנוסחת "הרוח האחרת", היא הדרך המעשית היחידה האפשרית למדינת ישראל. כיום ברור כבר לכל שאופציית הנסיגה ו"שתי המדינות" איננה קיימת. אני מציע להכיר במציאות, לא להיגרר לתהליך אלא להוביל אותו - באופן נכון, בדרך להגשמה של היעד ההיסטורי, ובהתייחסות נכונה, הן בהיבט הערכי והן בהיבט המעשי - לארץ ישראל.

אני מציע לראות בצירוף המילים "רוח אחרת" אות וסימן לממשיכי דרכו של כלב בדורנו, המאמינים גם בחיוניותה של ארץ ישראל וגם ביכולתו של עם ישראל למלא בה את ייעודו ההיסטורי. אנו נדרשים כעת לחשוב אחרת מהחשיבה המדינית הישנה, ולהציע את הרוח האחר"ת שתוביל את ההמשך: אחריות, ריבונות, תושבות.

מסוגלים לעמוד בה. איננו יכולים ואיננו רשאים להעביר את האחריות על ארצנו לגורם אחר כלשהו. האחריות על הארץ, על כל חלקיה, היא עלינו. אחריות כוללת את כל הממדים, המעשיים, הלאומיים, הפיזיים, האקולוגיים, הביטחוניים, וכל מה שמשממע מהם. ואכן, הניסיון מוכיח כי רק עם ישראל ניחן ביכולת לנהל את הארץ באופן נכון, ולא להפקירה לסכנות ביטחוניות או להרס הסביבה. רק עם ישראל מסוגל ומחויב גם לשמירת הארץ ולביטחונה, לנופיה, אתריה ההיסטוריים והארכיאולוגיים, ועוד ועוד. מכלול זה נובע מהנדבך הראשון מתוך השלושה - המונח "אחריות".

בעקבות האחריות מגיעה ה"ריבונות" שמסמלת האות ר'. נושא זה הולך והופך ליותר מובן, מקובל ונפוץ בשיח הציבורי בשנים האחרונות (פרי מאמציהן של נשות החיל "נשים בירוק"), והולך וכובש את מוקדי החשיבה המדינית בחוגי רחבים והולכים. הריבונות נובעת מהעיקרון הקודם - עיקרון האחריות. אופן המימוש

כלב בן יפונה נמנה עם שנים עשר המרגלים שעלו לתור את הארץ. בעוד שעשרה מהמרגלים נתקפו בהלה מול "בעיה דמוגרפית" של כנענים, עמלקים, ענקים ואנשי מידות, כלב וחברו יהושע בן-נון הבינו את האמת לעומקה. יחד הם ניצבו והצהירו את הצהרת האמונה והעזז המהדהדת עד היום: "עלה נעלה וירשנו אותה, כי יכול נוכל לה!". בסופו של דבר, הם צדקו. דור החלשים וקטני האמונה אכן תם במדבר. שני המנהיגים האמיצים, אלו שחזו את האמת, ניצחו וירשו את הארץ. בשכר נאמנותו זכה כלב לבשורה הייחודית: "ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו וימלא אחר, והביאותיו אל הארץ אשר בא שמה, וזרעו יורשנה". ואמנם, כלב קיבל לנחלה את חברון, עיר האבות ובירת יהודה, והפך לשופט הראשון של עם ישראל בסדרת מעשי גבורה ומנהיגות ייחודית. תנועת ההתיישבות שואבת השראה מהפסוק המציין את רוחו, גבורתו ונאמנותו של כלב בן יפונה, אשר יחד עם יהושע עמד במבחן הנאמנות לארץ ישראל בשעה של אתגר היסטורי המזכיר מבחינות שונות את האתגר של דורנו. הוויכוח שהתחולל אז במדבר קורה מול עיננו גם כיום. הטיעונים המועלים בתורה משקפים את הדעות המושמעות כיום, וברור גם מי ינצח בוויכוח - אלו שמאמינים בעם ישראל ובארץ ישראל, אלו שכמו כלב מונעים על ידי "הרוח האחרת", רוח האמת והאמונה, האומץ והגבורה, השמחה וההגשמה.

אני מציע לראות בצירוף המילים "רוח אחרת" אות וסימן לממשיכי דרכו של כלב בדורנו, המאמינים גם בחיוניותה של ארץ ישראל וגם ביכולתו של עם ישראל למלא בה את ייעודו ההיסטורי. **אנו נדרשים כעת לחשוב אחרת מהחשיבה המדינית הישנה, ולהציע את הרוח האחר"ת שתוביל את ההמשך: אחריות, ריבונות, תושבות.**

אחריות - אנו יודעים ומאמינים כי כשהנחלה ארץ ישראל לאבותינו ולנו, הוטמעה בנו גם המשימה וגם היכולת לקבל על עצמנו את האחריות הממשית על הארץ. צו התורה וצו ההיסטוריה מגדירים לנו באופן ברור - **האחריות על הארץ היא עלינו. איננו רוצים ואיננו יכולים להשתחרר מאחריות זו, כמו שאיננו יכולים להשתחרר מאחריות על עצם קיומו של העם, ביטחונו וחיייו. אחריות פירושה בגרות, נכונות ועמידה במשימה, באמונה ובידיעה מלאה כי אנו**

התנהגות האדם, ושהשפעות אלו משתנות בהתאם לתדירות גלי האור, כלומר לצבעו. חשיפה לאור, במיוחד לאור כחול, מביאה לשיפור ישיר בערנות וביכולת ההכרה (לכן, בכדי לשפר את השינה מומלץ לא להיות מול מסך עם אור כחול בשעות לפני שינה). לפי המחקרים, אור כחול גם כן משפיע באופן חיובי על הזיכרון. ייתכן שהמצווה לראות את התכלת נועדה ליצור גירוי למערכת הזיכרון אצל מי שמתבונן במנה קטנה של כחול, ובכך לסייע בזכירת המצוות. אם כך, כשמסתכלים על התכלת, כל שלושת המנגנונים מופעלים לעזור לנו לזכור "את כל מצות ה'" ולעשותם.

מיליון קולטני אור ברשתית. הנתונים נשלחים לקליפת המוח ומעובדים לתפיסה חזותית מודעת. בשנים האחרונות התגלה שהאור החודר לעין, חיוני לא רק לעיצוב התמונה אלא גם לוויסות של תפקודים רבים אחרים. המפורסם ביותר הוא מקצב היממה של השעון היומי שבגוף. חלק מהמידע על איכות האור הנכנס לעין אינו נשלח אל אזור המוח הגבוה אלא לאזור הנמוך יותר, ומשמש לוויסות של מעגל יומי זה. מסיבה זו מומלץ לאנשים הסובלים מג'ט-לג לשהות מחוץ לבית כדי שהאור יסייע באיפוס השעון הפנימי. בשנים האחרונות הראו שהאור החודר לעין יכול להשפיע על היבטים נוספים של

שבין צבע התכלת לבין סדרה של צבעים שמסתיימת בשיאה בכיסא הכבוד: "שתכלת דומה לעשבים, והעשבים דומים לים, והים דומה לרקיע, והרקיע דומה לקשת, והקשת דומה לענן, והענן דומה לכסא, והכסא דומה לכבוד" (במדבר רבה, נשא י"ד). זהו קשר ישיר אשר בו ראיית פתיל תכלת אמורה לעורר את זיכרון המצוות. אפשרות שלישית היא שראיית חפץ מסוים, במקרה זה התכלת, נועדה לעורר את הזיכרון באופן כללי, ובכך לקדם גם את זיכרון המצוות. דהיינו, שאנשים מקשרים לרוב את העיניים לראייה מודעת. האור האופף אותנו פוגע בחפץ, מוחזר מהחפץ, חודר אל העין, שם הוא עובר אינטראקציה עם מאה ועשרים

עצרת מחאה והזדהות ערב הרס הבתים

יום ב', כ"ח בסיון, 11.6.18, 18:00, בנתיב האבות
בהשתתפות
הרב חיים דרוקמן ראש מרכז ישיבות בני עקיבא
רבנים נוספים ואישי ציבור

יום פקודה! יום ג', 12.6.18, כ"ט בסיון תפילת שחרית ברוב עם ביום ההרס בשעה 7:30

היום הנורא מתקרב... בלב גוש עציון
הרס 15 בתים בנתיב האבות!
אתם, שמבינים שפינוי אחד הוא סימן נורא לבאות
אתם, שיודעים כמה עוול ואי צדק יש בהרס הבתים
אתם אלו שיודעים שעל חורבן כזה אסור לשתוק!
הצטרפו אלינו!

הרשמה להסעות: בנות - רוני 058-5665257 בנים - אורי 058-4910999
הצטרפות: תהילה 052-5992760 אלעד 054-7299128 מוריה 050-9013344

העלייה לקרקע החגיגית בראש צורים

בארכיון משפחת דורי

// מראיינים: אריה ואורה רוטנברג

ילדות ומורשת

אני בן קיבוץ סעד. נולדתי בראשית תש"י, כשהאימהות והילדים של הקיבוץ עוד שהו בהרצליה והגברים כבר היו תחת הפגזות צבא מצרים, בהתארגנות בסעד. גדלתי בבית על מורשת גוש עציון. אבי ז"ל, יעקב דורי, היה המדריך של קיבוץ עין צורים כאשר עלה אל הקרקע בגוש ב-1946. היה לו ניסיון אירגוני רב, והוא היה בין השאר הנציג של בני עקיבא בביריה. הייתה לי גם דודה - עליזה - בגרעין עין צורים, ואנחנו חיינו את ההתפתחות של עין צורים בשפיר לאחר חורבן הקיבוץ בגוש במלחמת העצמאות. גוש עציון היה בשבילנו הרבה מאוד, וקראתי את הספר של דוב קנוהל "גוש עציון במלחמתו" כבר בגיל צעיר. אבי, שהקים את ישיבות ההסדר, בעיקר כבסיס ליישוב, השתתף בחידוש ההתיישבות בגוש בתשכ"ח בהקמת ישיבת הר עציון בכפר עציון ובהקמת אלון שבות.

מלחמת ששת הימים

גדלתי בקיבוץ סעד, למדתי בבית הספר הקיבוצי ביבנה. בימים שלפני המלחמה למדתי בשמינית, ואני זוכר שאמרו לנו: זהו, נגמרו בחינות הבגרות. תחזרו למשק ותחזיקו אותו. ימי ההמתנה אצלנו בסעד היו ימים של עבודה חקלאית, וכמו בכל הארץ גם בהתבצרות וחרדה. לאחר המכה הראשונה של חיל האוויר בעמדותי בחפירה בראש הגבעה צפיתי בכיבוש עזה בעודי שומע ברדיו "קול הרע"ם" מקהיר, בעברית: "כוחותינו כבשו את אביב". אני זוכר את התפילה החגיגית כבר בסיום המלחמה. זו הייתה תפילה מעומק הלב, של קהילה קיבוצית המרגישה חובה שמחה להודות להלל (בברכה) ולשבח את הקדוש ברוך הוא. זמן קצר לאחר המלחמה יצאנו לטיול ביהודה ובשומרון, ובין השאר ביקרנו בגוש עציון. היינו בכפר עציון ובעץ הבודד.

הרעיון להקמת ראש צורים

התגייסתי לנח"ל כבעל כושר לקוי. הייתי קומונר של בני עקיבא במשך כשנתיים בשכונת נווה שאנן שבחיפה.

כיוון שהם היו זקוקים לבנים שיחזרו להמשיך דרכם הם. בנוסף לגרעין זה הופנו ממסלולם גרעין של הצופים הדתיים ומתנדבים מתקופת השל"ת של גרעיני בני עקיבא בקיבוצים ותיקים. אני הייתי חבר בגרעין המתארגן והגעתי לראש צורים לשל"ת ולשנת שירות שלישית, על מנת להישאר.

עלייה

טקס העלייה הממלכתי היה בט"ו באב תשכ"ט (בו זכיתי גם אני להשתתף). באותה העת היה בהקמה מחנה בטונדות על ראש הגבעה. בימים שטרם העלייה, האנשים שהיו אמורים לעלות לראש צורים ישבו בכפר עציון, ובינתיים עסקו בהכשרת המחנה ובעבודות קק"ל. בפועל, העלייה אל הקרקע הייתה בג' בתשרי תשל"ל, חודש וחצי לאחר הטקס הרשמי.

אני הצטרפתי לכאן לקראת לג' בעומר של אותה השנה. מצאתי כאן חברה נחמדה, כולם היו צעירים ואהבו את המקום ואחד את השני. כמו קייטנה - כל יום היה נחמד מרעהו. אבל אני הגעתי עם המסורת והשליחות הקיבוצית: כאן צריך לקום קיבוץ, זה מקום רציני. לא קייטנה. אני זוכר את עצמי עובר בין החבר'ה ומעיר אותם לתפילה ולעבודה. פעם ספגתי על זה נעליים בראש. פעלתי גם שיהיה כאן תקנון, ויזמתי שיעור פרשת שבוע, מוסד שקיים עד היום, שיעור המתקיים מיד לאחר תפילת מוסף של שבת.

להיות שנתיים באותו המקום הייתה בשבילי הזדמנות נהדרת - ניתן לקטוף פירות של עבודה חינוכית קשה. במשך שתי שנות שירותי התקבלה החלטת מועצת הקיבוץ הדתי להקים בהקדם את הקיבוץ השני בגוש, ובדחיפות, על מנת שלא להשאיר את חברי כפר עציון לבד, בתוך ים ערבי שכלל גם את רוצחי הוריהם. התברר שלמרות האופוריה שלאחר מלחמת ששת הימים וההתגייסות גבוהה של גרעיני בני עקיבא, לא היה גרעין זמין ומוכשר להקמת הקיבוץ. לכן, החליטה מועצת הקיבוץ הדתי להגדיר 3 מחזורי שין-שינים (אחרי שירות) כגרעין בנים ובנות המיועדי לראש צורים. הקיבוצים הוותיקים לא כל כך ששו על הרעיון,

מגילת העלייה לקרקע של ראש צורים. "התכנסנו כאן ... להניח מסד לבינת, אשר יכונן ברוח תורתנו הקדושה, בשלום, באהבה וברעות".

בארכיון משפחת דורי

הרב, וזכינו להקים בית כנסת, חדר אוכל, מחסן בגדים ומכבסה, חדרי חברים ובתי ילדים. הבתים הראשונים היו דירות נעורים קטנות. חנה ואני התנחלנו בדירה הראשונה, לאחר שעברנו מהמחנה הישן. היה לנו ברור שמבחינות רבות אנחנו המשיך המפעל של עין צורים, שנחרב במלחמת העצמאות וחברי עין צורים ראו בנו את הממשיכים. למשל, בטקס העלייה לקרקע יהודה ניומן בירך ורפי אילן, גם הוא חבר עין צורים, הכין את המסכת.

הווי דתי

חברי ראש צורים הראשונים לא הגיעו לכאן עם בסיס תורני כפי שרצינו שיהיה. לכן, בהתחלה שקלנו לקבל רב, דבר שהיה יוצא דופן בין הקיבוצים הדתיים. לאחר תום ההתלבטות הגיע לכאן הרב אלחנן בן-נון מיישיבת הר עציון, עוד לפני שהוסמך לרבנות. זה היה הקיבוץ הדתי השני שקיבל על עצמו רב. אחת השאלות שעלו לדיון הייתה האם הוא גם צריך להשתתף בעבודות הקיבוץ, ובסופו של דבר הוא היה חלק מחיי העבודה למרות שהוא לא עסק בכך באופן סדיר. גם הרב יואל בן-נון והרב אליהו בלומנצוויג מיישיבת הר עציון הגיעו לתת כאן שיעורים. כך יצא שאורח החיים המשותף אכן היה טעון בתורה.

שטחים באזור, ועבודה במושב חבל עדולם. היו לנו שלושה כלי רכב, ואמנם הכביש לעמק האלה לא היה קיים, אבל הייתה קיימת דרך ה"פרצה". היינו זקוקים למקלחת הגונה לאחר הנסיעה בשבילי העפר. לאחר מכן, הבנו שזה לא יוכל להיות סידור של קבע, ואנחנו צריכים לבסס את המשק על ענפים בגוש. במקביל, התנועה התחילה להזרים לנו גרעינים של חבר'ה, שהיה צריך להעסיק אותם. הקמנו כאן מתפרה של תחתונים וגופיות, ומפעל לפנסי רכב, בו עבדנו בעיקר עם חברות תחבורה גדולות, כגון אגד. לאחר מכן התחלנו להקים לולי תרנגולי הודו, בהתחלה על גבעת זכריה ולאחר מכן במקום הקיבוץ הנושט רבדים. שמונה שנים לאחר העלייה הקמנו רפת, לאחר שהבנו שהתנאים כאן טובים, למעט חיסרון אחד: צריך להגן על הפרות כאשר הן יוצאות מהחליבה, מפני הרוחות העזות ממערב.

המשך לעין צורים

בימי ההקמה עזרו לנו הרבה מאוד אנשים מהקיבוץ הדתי, בעיקר מקיבוץ עין צורים שראה אותנו כבן ממשיך. ליוו אותנו יהודה ניומן מוותיקי עין צורים, דודתי עליזה נבו, דוד מבצרי ("מושבניק") ועוד נוספים. במיוחד זכור לטוב חיים אפשטיין עזרתו התקבלה בעין יפה, כיוון שהבנו שבשלב זה אנחנו עדיין צריכים עזרה מרובה. כשהייתי גזבר נעזרתי רבות בניסיונו

ארגנתי את השיעור יחד עם ידידה עם שלם, והוחלט שגם צריך להיות כיבוד. לאחר יותר מארבעים שנה של שיעורים הוצאנו ספר שקיבץ אותם: "מראש צורים-אראנו".

משפחות ראשונות

הראשונים שהתחתנו כאן היו משפחת כרמי, חיה ותולי. הילד הראשון שנולד כאן היה בנם ליאור. לצערי, כעבור זמן די קצר הם עזבו. לאחר מכאן נישאו בני הזוג דסברג: ברוך שנהרג בתעלה כשהיה מפקד מוצב ועירית. החתונה השלישית הייתה של משפחת דוד, והרביעית הייתה שלנו, שלי ושל חנה. את החתונות הראשונות עשינו בראש צורים בין הבתים, עם הרוח הנוראה. באחת החתונות הידקנו את הצלחות החד פעמיות עם נעצים לשולחנות. אחריו הגיעה לכאן משפחת יעיר. לאחר החתונה מונית למזכיר פנים, והשאלה הראשונה ששאלתי הייתה: מיהם חברי הקיבוץ? הרי את ראש צורים לא הקים גרעין מייסד מגובש, ולמרות שקם כאן קיבוץ לא היו בו חברים. אחרים אמרו: אנחנו עדיין לא בשלים להיות חברי קבע בקיבוץ. אמרתי: אם לא עכשיו, אימתי. התחלנו לעשות דיונים הדדיים, והצבענו לקבלה לחברות אחד על השני. כך קיבלנו 13 חבר'ה כחברים.

ענפים

כשהגעתי לקיבוץ, הענף החשוב ביותר היה עבודה למען ק"ל: הכשרת

את הבחור שישב על ידי, שמו מסנבת (שפירוש "המתנה", ממתנים לחזור לישראל) מה היא אומרת. הוא מספר לי עם חיוך גדול: "היא הגיעה מישראל וקנתה כולס לחמניות". ואז העבירו בין האנשים כמין בקבוקי חרס עם פיה קטנה וכולס נטלו ידיים לאדמה. ואז העבירו את השקית עם הלחמניות, כל אחד לקח לחמניה אחת ואכל אותה כאילו שזה היה טילון של גלידה. לבסוף נשארו כמה לחמניות אחרונות, וילדים קטנים חטפו אותן כאילו אלה הלחמניות האחרונות שיראו בחיים.

בסוף התפילה, כמו בסוף כל תפילה, עומדים דום, שרים עם ישראל חי, ואז את שירת התקווה. אני מסתכל על הפנים של הילדים הקטנים החמודים, אומרים את המילים בכזאת כמיהה. ואז שמים את הידיים לכיוון של ארון הקודש ומנשקים.

ביום האחרון, בדרך לשדה התעופה, הבחור מהקהילה שלווה אותנו שם לי על היד צמיד אתיופי מסורתי עשוי מברזל ואמר, בבקשה, אל תשכחו אותנו. אמרתי לו שאעשה כלל שביכולתי להביא אותם לישראל. הוא ענה לי בתשובה כל כך פשוטה, תשובה ששמעתי לאורך כל המסע, מילים שכל כך נטבועות על השפתים שלהם: "בעזרת השם".

"יש לי שני ילדים, ואני צריכה ללדת את השלישי בעוד חודש. אני לא רוצה לגדל עוד ילד פה, אני רוצה לגדל את הילדים שלי בירושלים, כיהודים, בבית הטבעי של כל היהודים, ביחד עם שאר המשפחה שלי שאליהם אני מתגעגעת כל כך".

כשבאנו ללכת, החמאתי לה על הצעיף האתיופי ("נטלה" באמהרית) - שכיסה את שערה ועליו מגני דוד קטנים בצבע תכלת רקומים. היא הורידה את הצעיף והגישה לי, "קח, תיתן לאשתך מתנה ממני, שלא תשכחו אותנו פה". לא היה לי נעים לקחת ממנה, אבל היא התעקשה, "תגיד לאשתך שזה ממני מתנה, בבקשה".

שבת

בערב שבת ישבו בני הנוער במעגל ושרו שירי ארץ ישראל, ואז שירי קבלת שבת. היה חמוד לראות קבוצה של בני נוער ורקדים במעגל קטן את הריקוד האתיופי המסורתי עם נענוע הכתפיים למנגינה של לכה דודי. בית הכנסת מתפללים בבוקר שבת כ-800 איש, גברים נשים וטף. בסוף התפילה החזן עשה קידוש, ואז עמדה אישה מבוגרת שהגיעה מישראל והתחילה לדבר באמהרית. כל הנשים צעקו לילילילי, והילדים מחאו כפיים וחייכו. שאלתי

גונדר

שטחים פתוחים, שדות, חקלאות, פרות רועות בצד הכביש, אוויר צח ונקי. אפריקה! הצטופפנו בתוך רכב קטן והתחלנו לעלות את מעלה ההר על מרצפות אבן. בצידי הדרך הולכים אנשים עם תרנגולות על הכתפיים למכירה, ונשים סוחבות גרינקים של מים לכיוון ביתם. עזרי טובי, הצלם והמפיק שאיתי, התחיל לצלם את אמבנש, מנהיגת הקהילה בגונדר. אמבנש היא אישה צעירה, שמנהיגה את אלפי הממתנים לעליה בגונדר מזה כחמש שנים. היא מדברת אנגלית טובה, עם ביטחון עצמי ופנים נעימות ומחייכות. בדרך היא שרה שירים בעברית - התחילה בחד גדיא, והתביישתי שהיא הכירה את המילים יותר ממני, ועברה לשירים ארץ ישראלים אחרים שאני כיליד ארה"ב בכלל לא הכרתי.

בכניסה לחצר שלה היו פרוסים על יריעה על הרצפה גרגירים טחונים. "מה זה?" אני שואל. "זה האינג'רה, אנחנו מייבשים את זה פה בשמש למשך יום, זה האוכל שלנו". "מה עם פיצה?" היא התפוצצה מצחוק, "פיצה? לא לא, אין לנו פיצה פה, אנחנו אוכלים אינג'רה. אנחנו אוכלים את זה כל יום, צהרים וערב". אמא שלה קלתה גרגירי קפה על הגחלים. הגרגירים נטחנו, ואז התחיל הטקס האתיופי של הגשת הקפה. ישבנו על עשבים ירוקים שהיו פרוסים על הרצפה. היא לקחה כוס ושטפה בגיגית של מים. האם הורידה את הקנקן המסורתי מהגחלים ומסרה לאמבנש שמזגה לכל אחד קפה. עזרי פיקפק בקפה האתיופי. הוא הוציא מהתיק קפה טורקי עלית והציע לעשות תחרות של מי הקפה יותר טוב.

אמבנש גרה בבית הזה עם שני הבנים שלה, הוריה, שתי אחיותיה ואחיה. היא מספרת לנו שבקהילה לא אוכלים בשר, כי אין שוחט. מאז שהסוכנות סגרה את בית הספר היהודי לפני חמש שנים, הילדים הולכים לבית ספר רגיל. בבית הספר מסתכלים עליהם כשונים כי הם יהודים. אני חושב לעצמי כמה עצוב שהגויים פה מצליחים לזהות אותם כיהודים אבל בארץ היהודים לא מצליחים להבחין בהם.

'אנשים עובדים פה יום שלם ומרוויחים 90 ביר (שזה כ-11 ₪), שמספיקים להאכיל משפחה שלמה ליום. אבל בגלל שבני הקהילה באו מהכפרים, אין להם בתים פה, ושכירות יכולה להגיע ל-2500 ביר לחודש (312 ₪). וזה עבור בית של חדר אחד, בלי מים או שירותים. חשמל בדרך כלל יש לכשלוש שעות בערב. אנחנו קונים בגד אחד בשנה וכמובן מכבסים אותו ביד'. 'למה? למה מדינת ישראל לא מעלה אתכם?', אני שואל בתקיפות. "את ראשת הקהילה, מה אומרים לכם?" "אנחנו לא יודעים. בכל פעם שאני שואלת אומרים לנו משהו אחר. מידי פעם קוראים לנו למלא טפסים, שואלים אותנו שאלות, ואז אנחנו חוזרים הביתה ומחכים. ככה זה כבר 20 שנה. אומרים לנו 'עוד מעט', 'מי, מי אומר לכם?', אני קוטע אותה. 'משרד הפנים', היא אומרת לי בעברית, כאילו שאת צמד המילים האלו היא שמעה כבר יותר מדי פעמים.

ואני דמינתי את הפקיד של משרד הפנים, יושב על הכיסא במשרדו הממוזג בירושלים, ומגישים לו את המסמכים של אמבנש. הוא מבטל ואומר, "לא, חסר פה כמה טפסים", וחוזר לפייסבוק בטלפון החכם שלו. הדפים של אמבנש ומשפחתה בטח מעלים אבק.

מה יקרה

שלישי | 12 ביוני

עצרת מחאה והזדהות ערב הרס בתי נתיבי האבות / כ"ח כ"ט בסיוון - 11 ביוני

ביום שלישי הקרוב עומדים להרוס חלק מבתי שכונת נתיבי האבות שבגוש עציון. כפי שנאמר פעמים רבות, מדובר בעוול ובהרס מיותר, מאחר והיה ניתן להסדיר את המטרים הבודדים בהם הייתה חריגה מאדמות מדינה. ביום שני, ערב לפני ההרס, בשעה 18:00 נגיע כולנו לנתיבי האבות השתתף בעצרת המחאה וההזדהות עם תושבי נתיבי האבות וגוש עציון. העצרת בהשתתפות הרב חיים דרוקמן, רבנים ואישי ציבור. בבוקר יום שלישי, יום ההרס המתוכנן, בשעה 07:30 תתקיים בנתיבי האבות תפילת שחרית ברוב עם. לאחר מכן נתמוך בתושבים ונמחה כנגד ההרס. הצטרפו וחזקו את התושבים.

רשות השירות
הלאומי-אזרחי
سلطة الخدمة الوطنية-مدنية
Authority for National-Civic Service

לפני

לאלפי המתנדבים,
לאלפי הגופים המפעילים, לגופים המוכרים,
לרכזות ולכל המגזרים הנוטלים חלק בשירות

רשות השירות הלאומי-אזרחי אומרת

תודה!

תודה על התרומה למדינה ולחברה!
תודה על שותפותכם באירועי שבוע ההצדעה, בניהם, טקס
מצטייני השירות הלאומי-אזרחי במשכן נשיא המדינה.

קיבלתם פטור מצה"ל?

הצטרפו אלינו והיו שותפים בתרומה משמעותית למדינה ולחברה במגוון תחומי עשייה.

לפרטים נוספים: ncs.gov.il | להרשמה: sherutleumi@ncs.gov.il

השירות הלאומי-אזרחי: הזרק שלי לרוח לחברה

מה קורה?

לדיווחים ותמונות:

yesha.shelano@gmail.com

מצוינת להתחבר לחקלאות ולטבע, להיחשף לנפים המיוחדים של גוש עציון, לחוות חוויה מרגשת של קטיפ עצמי במטעי האזרז וליהנות מחגיגה שלמה לכל המשפחה. במיוחד בימים אלה זה הזמן לבוא ולתמוך בחקלאי גוש עציון להראות אחדות ולקדם עוד יותר את הריבונות.

לשיר איתן פסטיבל נפ"ש - נשים פשוט שרות - השמיני במספר, התקיים השבוע בקדומים בסימן 70 שנה למדינת ישראל. בערב, שהופק על ידי מרכז קהילתי קדומים, השתתפו 4 מקהלות, כ-100 זמרות מיישובי השומרון, מגיל 8 - 80 שעלו לבמה ושרו את מיטב הרפרטואר הישראלי מטובל במעט רפרטואר עולמי. העיבודים העשירים נכתבו במיוחד לערב זה על ידי **נעמי טפלו** ששמה לה כמטרה עליונה לבנות ולקדם את נושא שירת נשות ובנות השומרון. לשם כך, היא הקימה ומנהלת את המרכז לשירת המקהלה בבית הספר למוסיקה קדומים, וייסדה ומפיקה את פסטיבל נפ"ש. למקהלות הצטרפה הזמרת האהובה **אביבה אבידן** שסחפה את הקהל לשירה וריקודים.

עולים ליריד ביום שישי האחרון התקיים ביקב פסגות שבבנימין יריד הדירות האזורי של תנועת ההתיישבות "אמנה". מאות זוגות צעירים ומבוגרים התקבצו כדי להכיר מקרוב את היצע הדירות באזור הצפוני לירושלים ולהתעניין ברכישת דירה. ביריד הציעו המשווקים השונים פרויקטים בהם נשאר יחידות דיור אחרונות צמודות קרקע. סמנכ"ל "בתי אמנה" **אלון פרבשטיין**: "מאות המשפחות שלקחו חלק ביריד הדירות, מוכיחות שגם יישובים שבעבר נחשבו בעומק השטח, כיום הם גנישים ומבוקשים מאוד. הזוגות הצעירים מבינים שבתים צמודי קרקע הולכים ופוחתים ומוכנים להשקיע עוד מספר דקות נסיעה ביום בתמורה לכך. בשל הביקוש הרב, נצא בחודש הקרוב ליריד נוסף והפעם לאזור הר חברון".

מקימת הרשות הפלסטינית מאמצים להשתלט על כל שטחי C. ההשתלטות הטריטוריאלית היא חלק מתפיסה אסטרטגית של הרשות הפלסטינית, שאפילו הקימה משרד רשמי לתיאום פעילותה בשטחי C, ובאותו זמן הוועדה מתרשמת כי גורמי הממשלה שלנו לא עוקבים מספיק אחר הנושא, ומתוך כל גם לא נעשית פעילות מסודרת לעצירת התופעה.

דבר עברית מועצת יש"ע מפעילה מזה שנים רבות צוות מיוחד לטיפול בקשרי החוץ של ההתיישבות שנקרא "דסק חול של מועצת יש"ע". בשבוע שעבר פנה ד"ר **אבשלום קור** ראש דסק החוץ של מועצת יש"ע **עודד רביבי** בטענה שהמילה "דסק" לקוחה מהשפה האנגלית ולא ראוי להשתמש בה בעברית. ד"ר **קור**, פנה לרביבי בהודעה: "ארץ ישראל חשובה - אבל את העברית אפשר לרמוס?". לטענתו, יש לשנות את השם, כאשר במקום "דסק חול" יופיע תיאור אחר. "יש לי 19 נכדים מתנחלים ואחד ירושלמי", כתב **קור**, "חינכתי אותם על אהבת המולדת, וכמובן אהבת לב הארץ, אהבת לשון הקודש". לאחר דיון שכלל גם התייעצות עם הד"ר, הוחלט על שם חדש - אגף קשרי החוץ של מועצת יש"ע. פעילותו של האגף, כמובן, לא תשתנה.

קוטפים ונהנים ביום שישי האחרון התקיים פסטיבל הדובדבנים המסורתי בגוש עציון, זו השנה ה-17 ברציפות. מהבוקר הגיעו למטעי הדובדבנים של קיבוץ ראש צורים כעשרת אלפים מבקרים ומשפחות מכל רחבי הארץ ומכל גווי האוכלוסייה. בפסטיבל, שנערך בהפקת מועצת גוש עציון ועמותת התיירות גוש עציון בראשות **משה ברוס** יחד עם חקלאי ראש צורים, נהנו המבקרים מהאפשרות להתנסות בפעולת קטיפ ולחוש ממלאכת עבודת האדמה. הפעילויות במקום כללו קטיפ דובדבנים עצמי ועוד פעילויות רבות. ראש מועצה אזורית גוש עציון **שלמה נאמן** אמר: "פסטיבל הדובדבנים מהווה הזדמנות

מתעדים לעתיד השבוע חשפה השרה לשווין חברתי **גילה גמליאל** מיזם מיוחד שמטרתו תיעוד מייסדי ההתיישבות ביהודה, שומרון ובקעת הירדן. המיזם, שנערך יחד עם מרכז מורשת בגין ובשיתוף מועצת יש"ע, יגבה עדויות מצולמות ממאות ותיקי ההתיישבות, אשר יספרו את סיפור העלייה לקרקע. במסגרת הפרויקט ייגבו כ-100 עדויות שונות בסרטי וידאו, אשר ייערכו לסרטוני עדות שיונשאו לציבור. השרה **גמליאל** אמרה על המיזם: "כמי שמלווה לאורך השנים את ההתיישבות, אני רואה את החשיבות שבהוקרת תרומתם הגדולה של ותיקי וימיהם. מפעל חלוצי לאומי זה לא תועד וסופר עד כה והגיעה העת לתקן. זו תכלית מיזם העדויות, לתת ביטוי לחלקם המשמעותי של ותיקי ההתיישבות ביהודה ושומרון בעיצוב דמותה הערכית והציונית של ישראל". יו"ר מועצת יש"ע **חננאל דורני**: "במועצת יש"ע רואים חשיבות גדולה בתיעוד האנשים שעשו היסטוריה בהתיישבות. אנו שמחים שהשרה לשווין חברתי, ח"כ גילה גמליאל, רואה עמנו עין בעין את חשיבות פרויקט תיעוד האזרחים הוותיקים מייסדי ההתיישבות".

לא נותנים להשתלט ועדת המשנה לעניינים אזרחיים וביטחוניים ביהודה ושומרון, בראשות ח"כ **מוטי יוגב**, קיימה בתחילת השבוע דיונים בנושא השתלטות אסטרטגית של הרשות הפלסטינית על שטחי C. הדיון הראשון היה דיון חסוי, בו השתתפו גורמי המודיעין, המנהל האזרחי ומשרד הביטחון. לאחר מכן התקיים דיון פתוח יחד עם חברי הכנסת **בצלאל סמורץ**, **ענת ברקו ושרן השכל**, נציגי תנועת רגבים, נציגי ההתיישבות - ראש המועצה האזורית בנימין **אבי רואה** וסמנכ"ל מועצת יש"ע **יגאל דילמוני**, נציגי משרד החוץ ומשרד המשפטים ועוד. **מאיר דויטש** מתנועת רגבים הציג מצגת המתארת את הארגון הפלסטיני שעומד מאחורי ההשתלטות הרחבה על שטחי C. ח"כ **יוגב** אמר בדיון: "מאז 2008-9

עורך: אלנת זכריה **פרסום מודעות**: נדב מלכה 052-5665052 nadav@myesha.org.il
הפצה: מקור ראשון - יוסי 052-8908518 **עיצוב**: מ. פלדמן, תקוה דגן
תמונות: נתנאל כהן, שלומי דרורי, עמנואל מימון, מטה המאבק בנתיב האבות.
הפקה: **יש שחר הפקות** בע"מ **לתגובות**: Lishka@myesha.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

המוציא לאור: **מועצת יש"ע**
ביהודה ושומרון וחבל עזה
מועצת היישובים היהודיים
רמת הגולן 55, ירושלים
טלפון 02-6211999 פקס 02-6516662
www.myesha.org.il